

1739. 1. 184.

K. Predikan.

I Jesu Namn!

Åtskillnad

Emellan

En

Skrymtares

Och en

Opriktig Skriftens

Gudstienst,

Föreståld

I en Christelig Predikan på Trettonde Dagen 1739.

Åf

CARL FRIDRIC MENNANDER.

ÅB / Tryckt af Joh. Krampe / Kongl. Ac. Boktr.

M. Tolpeij.

1870

1871

1872

1873

1874

1875

1876

1877

1878

1879

1880

1881

1882

1883

1884

1885

1886

1887

1888

1889

1890

1891

1892

1893

1894

1895

1896

1897

1898

1899

1900

1901

1902

1903

1904

1905

1906

1907

1908

1909

1910

1911

1912

1913

1914

1915

1916

1917

1918

1919

1920

1921

1922

1923

1924

1925

1926

1927

1928

1929

1930

1931

1932

1933

1934

1935

1936

1937

1938

1939

1940

1941

1942

1943

1944

1945

1946

1947

1948

1949

1950

1951

1952

1953

1954

1955

1956

1957

1958

1959

1960

1961

1962

1963

1964

1965

1966

1967

1968

1969

1970

1971

1972

1973

1974

1975

1976

1977

1978

1979

1980

1981

1982

1983

1984

1985

1986

1987

1988

1989

1990

1991

1992

1993

1994

1995

1996

1997

1998

1999

2000

2001

2002

2003

2004

2005

2006

2007

2008

2009

2010

2011

2012

2013

2014

2015

2016

2017

2018

2019

2020

2021

2022

2023

2024

2025

2026

2027

2028

2029

2030

2031

2032

2033

2034

2035

2036

2037

2038

2039

2040

2041

2042

2043

2044

2045

2046

2047

2048

2049

2050

2051

2052

2053

2054

2055

2056

2057

2058

2059

2060

2061

2062

2063

2064

2065

2066

2067

2068

2069

2070

2071

2072

2073

2074

2075

2076

2077

2078

2079

2080

2081

2082

2083

2084

2085

2086

2087

2088

2089

2090

2091

2092

2093

2094

2095

2096

2097

2098

2099

2100

HERRN skape i oss ett rent hierta/ och
gifte oss en ny wiß Ande! HERRN *Ps. 51. 12.*
förkaste oss icke isfrå sit ansichte/ och
tage icke sin Helige Ande isfrån oss!
Amen.

Di kunnom intet begära och
önska oss något bättre/ än
at wi anhålle om et rent
hierta och en ny Ande. Den
första sysslan / som wi bö-
re företaga oss/ när wi ä-
rem tomme til kyrckian/ och angripe våra Gu-
delighets öfningar / är ju den / at wij skole söka
igen vårt hierta/ och låta det vara det första
offer / som wij bår om in för vår Gud. Men
wij sinne / ty vårt / och måste med uprichtig
ödmjukhet bekänna / at vårt hierta är at natu-
ren fullt med skrymteri och falskhet / och altså en
aldeles otienlig gåfwa / at båras in för en så he-
lig

lig Gud / som wår Gud är. Dersföre måste wi
 för all ting två wårt hierta i Jesu blod / och
 bedia Gud / at han måtte hafwa tålmod med
 wåra secl / och årsätta wår brist af sin nådes ri-
 kedom / at han wille genom sin nåd ändra / för-
 nya och helga wårt hierta! Och H Erre / skapa
 i oss et rent hierta! Uplys med Jesu kund-
 skaps saliga lius wårt mörcka hierta / gör
 wårt kalla hierta brinnande af din och nå-
 stans kärlek! Wårt hierta / som är opfylt med
 Es 34. 14. synn och orenlighet / som bebos af allahanda o-
 hyra, hwari trull och spökelse löpa om
 Luc. 11. 25. hwarannan / och en gast möter then andra /
 gör det ledigt / sopa det rent / och tilpyntat
 wäl. Rensa det ifrån all kärlek til werldslig
 fåsänga / ja / gör det til en boning / hwari din
 Jer. 17. 9. ande kan hafwa lust at dwållas. Et argt och
 iffundigt ting öfwer all ting är wårt hier-
 ta. Det kan förstålla sig / och skrymta i sin
 Gudstienst. Då wi inbillom oss / at det är i him-
 melen och talar med Gud / då hånget det som
 bäst här på jorden sina lustar efter. Wårt hier-
 ta är obeständigt och owist. Det anfåchtas af
 twifflan / mistroende och säkerhet. Dersföre be-
 höfwer det en handledare til den sanna Gudstien-
 sten

sten; och wij hafwe största orsak / at med David
 anhålla / det Gud måtte i vårt innersta för-
 nya en wis beständig Ande / som orden in-
 nebära i Andans språk. En utvärres förnel-
 se gör intet til saken. Hiertats grund måste för-
 ändras. Dersföre förnya / o Gud / i oss dit be-
 läte! Förstör den gamla Adams näste; gif din
 helige Ande! på det wij måge alltid kunna tien-
 a med en wis Ande / och et stadfast hierta *Ebr. 13. 9.*
 med nådene. Låtom oss med David falla på
 våra knä / och bedia: Herre / lär oss göra *Ps. 143. 10.*
 efter ditt behag / ty tu äst vår GUD.
 Din gode Ande före oss på en jämn väg!
 Anden hjälper våra skröplighet / wij we- *Rom. 8:26.*
 te icke hwad wij skolom bedia såsom det
 bör sig / utan stelfwer anden manar godt
 för-oss med osäneliga suckan. Dersföre / som
 et tårt land suckar efter friskt watern / så suckar en
 uprichtig Christens hierta efter then helige Ande.
 Wij ärom nu i begrep / at med de wise från Is-
 raelanden förfoga oss til Bethlehem, at tilbedia
 vår nyfödde Jesum. Men denne vår Jesum
 kunnom wij intet se en gång / så framt ett vårt
 hierta är nytt och rent / och om icke den helige
 Ande ophyer oss ögonen; ty för et födligt hierta
 2 2 och

1. Cor. 1:18. och löfliche ögon är han en galenskap. Wi
 kunnom intet omfamna wår Jesum / och tryc-
 ka honom til wår själ / så framt den eij är ren
 och oprichtig / och om den H. Ande icke utsträc-
 ker wåra armar. Ty han kommer icke til en o-
 ren och falsk själ / och ingen kan kalla JE-
 sum en H Erre / utan genom den H. Ande.
 Wi kunnom intet gödra den ringaste tienst / som
 wore Gudi behagelig / intet klaga någon nöd
 för honom / intet bedia så / at wår bön bleswe
 hörd / och kunde tränga sig til hans faderliga
 hierta / så framt den icke går af et rent / uprik-
 tigt / barnsligit hierta / och om eij den H. Ande
 regerar oss / som är nådenes och bönenes ande.
 H Erre skapa ic.

EVANGELIUM.

Matth. 2: 1. seq.

Gud har wäl en församling / som består af
 idel råtta lemmar / uti hwilken inga
 skrymtare / blotta bekännare och mun-

Ebr. 12: 23. Christne äro / utan som består af de fullkomll-
 gen rättfördigas andar allena. Men den för-
 samlingen finnes intet på jorden / utan i himme-

Matth. 3: 12. Dår samlar Gud först hwetet i la-
 12. dong /

dona / men agnarne förbränner han med
 etwinnerlig eld. I den synliga Församlingen här på
 jorden ligger hwedet och agnarne om hwaraman.
 Och så har det i alla tider varit. Cain war broder *Gen. 4:3. 4*
 åt Abel. Imaël bodde med Iaac i en hudda. En *21: 8. 9.*
 Judas war bland Apostlarna. Demas hölt sig ock *Mat. 10: 4.*
 en tid bort åt til Apostlarnas omgångelse. De så *Col. 4: 14.*
 kallade Christne i Församlingen här på jorden ä-
 ro icke heller af et slag / utan kunna ganska fo-
 gelsen fördelas i fem hopar: 1. Någre af them
 äro ofunnige / som heta wäl Christne / men
 weta doch af Christo och hans Evangelio litet
 eller intet. En sådan ofunnighet är wid et så
 klart Evangelii lins som wij nu ägom / försträc-
 kelig. Hwar och en är wis nog / at giö. *Jer. 4: 22.*
 ra det ondt är / men / at giöra det godt
 är / willja the icke lära. Den är fördommelig.
 Thetta är etwinnerligt lif / at the känna *Job. 17: 3.*
 sig allena sannan Gud / och then tu sänt
 Haftwer Jesum Christum. Thet en icke wet/
 thet kan han icke tro / och then ther icke tror /
 han warder fördömd. 2. Andre äro Gudlöse
 Christne / som weta wäl den Evangeliska
 sanningen / men hålla den icke för sanning. De
 lösa / sin lycka til besordran och solck til behag /
 alle

alt efter / hwad man fordrar af dem / men i sit
Pf. 14: 1. hierta tro de intet därutaf. Man finner många
 dårar / som saga i sit hierta: thet är
 ingen Gud til. 3. Annu gifwes i Försam-
 lingen säkre Christne / som weta sanningen / hål-
 la den ock för sanning / men wandra doch icke
 Evangelio wärdeliga / utan lefwa utan skam och
 fasa i synder och laster; icke annorlunda / än ha-
Pf. 28: 15. de the ingåt et förbund med döden / och
 förwetat sig med heltwetet / samt ingåt kam-
 ratskap med sielfwa diefwulen. 4. En stor
 hopy äro skrymtare och skrymtachtige Christne /
 som weta wäl sanningen / hålla den ock för san-
2. Tim. 3 ning / hafwa jämrålet sten til Gudachthigheten;
 5. men förlata des kraft. Desse se wäl utwärt-
 tes ut som Christna / men gifwa doch sit köt
 och blod hemligen lösa tyglar. Desse äro de /
Pf. 29: 13. som nalkas Gud med sinom mun / och hedra
 honom med sina läppar / men med hiers
Matth. 7: tat äro de långt ifrån honom. Som sä-
 211 ja: HErre / HErre; men giöra doch icke
 fadrens wilja som är i himmelen. Desse /
 ånkiönt de säga: jag årkänner mig för en arm
 syndare / jag förtrostat mig på Christum / jag
 wil

wil bättra mig ic. så är doch alt detta hos dem
inter annat / än et blot tal / et flychtigt slams-
rande / et utwärtens sten. Desse äro utwärtens
hvitmenade grifter / men inwärtens opfyl- Matth. 23:
te med dödas ben och allahanda styggelse. 27.
Desse äro i Guds Församling här på jorden ut-
wärtens englar / men inwärtens dieflar. 5. An-
nu finnas några få redelige och oprichtige Christ-
ne / som weta sanningen / hålla den för san-
ning / och derjämte winlägga sig / at behålla et
godt samwete för Gudi och mannom. Desse ä-
ro hwetet / den rätta Församlingen; men där-
jämte / efter alt utseende / den swagaste hopen /
som den näst föregående i vår tid ofelbart är den
starckaste. För mennisklige ögon äro desse nästan
osynlige. Om en wis hedninge fordom sökte
menniskior med optänd lyfta om liusa dagen på
torget mit i folkhopen; så skulle man i vår tid
behöfwa et stort blåß och et noga letande / innan
man kunde finna en enda Christen mit ibland de
Christne. Gud som allena känner de sina / wet sielf
bäst / huru litet detta utskottet är. Wi hafwe i=
medlertid orsak at klaga med David: Ps. 12: 2.
Hjelp HErre / the helige äro få / och the tro-
gne äro förminskade bland menniskiors barn.
Om de twänne sdsta slag ibland de Christna /
skrym-

8 Åtskillnad emellan en Skrymtares

skrymtare och rätta Christne / samt deras Guds-
tienst / skal på denna stunden handlas / i så måt-
to / at wi föreställa oss :

*cf. Gen. Gen. XI
p. Tr. W. 2. 3. 4.* 1. Skrymtarens skenheliga / men bedrä-
geliga och falska Gudstienst.

2. En uprichtig Christens uprichtiga
Gudstienst. *pag: 25.*

Gud / som pröfwar hiertan och niurar/
min förföljde Frälsare / du rene och up-
richtige H. Ande / ophys mig ögonen / at
jag måtte kunna inse den falska werldenes
och Christendomens räncker / warna an-
dra derföre / och i en sann din fruchtan
med alla uprichtige sels twandra in för
tig!

*Herodes
quæsit.*

Herodes war en Profelyt, och altså af den
Judiska religion. Där war han wäl för-
faren / opfylte ock des utwärtas plichter måsten-
dels tämmeligen noga. Så aldeles / at han stod
hos Judarne / i synnerhet hos Sadduceerne,
i det anseendet / som skulle han wara den utläf-
wade: Siloh, om hwilken Iacob hade prophere-
rat. Så läse wi ock om honom i den heliga skrift/
at han gärna har hördt rättfärdighetenes predi-
fare

*i. Mos. 23.
49: 10.*

*Marc. 6.
20.*

Kare Johannes, efter denne war en from och he-
 lig man / at han har fruchtat sig för honom / och
 ätlydt honom i mång stycke. Här i vårt Evan-
 gelio se wi / at han på det nogaste hos de öf-
 werste prästerne och skriftlärde söker underrättel-
 se om Messias. och utöfwar sedan kärleken där-
 utinnan / at han wisar hedningarne til denne sin
 sökte tröst. Ja / det som mera är / så låfwar
 han ock sielf komma at tilbedia den nyfödde Fräl-
 laren. Och alt detta giör han med tåmrelig if-
 wer och sinnens rörelse. Men han menar lifwål
 aldeles intet deraf i hiertat. Hvad han föregier /
 det skier med munnen / hiertat wet ick det rin-
 gaste derutas. Med munnen wil han tilbedia den
 nyfödde Jesum / men i hiertat wil han mörda
 honom. Han ställer sig / som wille han tilbe-
 dia Jesum / men det hade sannerligen skiedt / om
 han hade fät råda / med et blodigt Sader wär.
 Utwärtas håller han med de wise / och låfwar
 söra den nyfödde Konungen skäncker. Men det
 gull / som han hade fördt honom / skulle warit
 et kallt järn. Den rörelsen / hwarmed han hade
 offrat honom / hade warit malört. Mirham /
 som eljest är et teckn til det andeliga dödadet /
 skulle wäl Herodes intet hafwa förglömt wid sin
 Gudstienst / men han hade brukat den / at döda
 dermed den nyfödde Konungen / och ick sig sielf
 eller

eller sit stolta hierta. Herodes wille intet kasta sig til Jesu fötter / utan Jesus skulle kastas til hans fötter / och där mördas. Kort sagt: Herodes har här en mun full med bön och Guds-tienst / men et hierta fullt med mord. Och är han alltså under allt detta en skrymtare bland de yppersta / och en liflig afbild af alla skrymtare och skenselige i Gudstiensten.

*skine
? utvärtes och
inwärtes*

Uti alla Guds bod är något utvärtes / men och något inwärtes / lika som siäl och kropp. Der-före är och Gudstiensten tväggehanda / en ut-
wärtes och en inwärtes Gudstienst. Den in-wärtes Gudstienstens förrättningar äro: at fruch-ta Gud / älska honom / hafwa sin lust och glädie i honom / förtrosta på honom. ic. Men den ut-wärtes Gudstienstens wärck är: at bedia / sun-ga / läsa och höra Guds ord ic. Den inwär-tes Gudstiensten har förnämligast at söla med siälen och des krafter / den utvärtes igen med lefwernet. Den inwärtes Gudstiensten är alltid god / i och af sig sielf; men den utvärtes Guds-tienst har icke sin godhet af sielfwa wärcket och förrättningen / utan af ändamålet / hwartil / och sätter / huru / den sker. Så kan en menniskia aldrig synda / då hon älskar och fructar Gud / då hon har sin och tröst lust i Gud; men under bediande och Guds ords hörande kan hon synda / så framt det ej sker på et rätt / Gudi behageligit / och af ho-
nom

nom föreskrifwit sätt och wijs. Den inwärtens
 Gudstiensten gör den utwärtens Gudstiensten god/
 den förnyar och förbättrar människans hierta/
 den öker människans helighet. Men det gör ic-
 ke den utwärtens Gudstiensten altid. Så weke
 wi/ at en menniskia kan bedia/ och hon blir icke
 des heligare/ hon kan höra och läsa Guds ord/
 utan at bli des frommare. Men deremot/ ju mera
 en menniskia fruchtar Gud/ des wisare är hon/
 ju mera hon älskar honom / ju heligare är hon.
 Är altså emellan den inwärtens Gudstiensten och
 utwärtens Gudstiensten en ganska stor åtskilnad/
 hwilken åtskilnad äfwen skiljer en rätt Christen i=
 från en skrymtare. Ty den/ som förenar den in=
 wärtens Gudstiensten med de utwärtens plichter=
 nas opfyllande i Gudstiensten / then oskyldiga *Pf. 24: 4*
 händer hastwer och renhiertat är/ den är
 en rätt oprichtig Christen. Men den / som dere=
 mot håller sig blot wid den utwärtens Gudstien=
 sten/ och förachtar eller försummar den inre/den
 är en skrymtare. Är altså en skrymtare i Guds=
 tiensten then/ som har et sken af Gudstienst / af
 Gudelighet / det han likwäl intet brukar til an=
 nat/ än til et gudlöst hiertas täckelse; som har et
 sken af helighet / men är utan helgelsens nåd; som
 är syndig och ohelig / men wil doch synas och ser ut
 from och helig. Han är fördenskul til folck/ som
 hafwa lungsoren / hwilka ofta wisa sköna ansich=
 ten/

ten / men hysa fördärfwade lungor ; lik et äple / som prälar med et råkt skal och gran / men är inwärtens maskstungit ; lik gammalt tråd / som lyser och skiner utwärtens / men innan til är rutit och fördärfwat.

Rom. 2:17.

Så Kenhelig och utwärtens glänfande som skrymtarens Gudstienst är / så falsk och bedrägelig är den och. En sådan skrymtare kan hafwa en stor kundskap och högt förstånd i andeliga saker. Han kan weta mycket om Gud och hans wilja / om Christo och hans wägar / så wida öfvertygelsen går förut / och omwändelsen kan / genom menniskians egit förwällande / stå tillbaka. En menniskia kan hafwa et underwist förstånd / hwars wilja doch icke är helgad. Förstånd / at känna Gud / fast hon icke har wilja at dyrcka honom. Hwarje kundskap om Gud och Christo giör icke själen salig ; ty skulle icke dieflarna då wara stora helgon / och huru kunde de då bli fördömde / medan de weta mer om Gud / än någon menniskia ? det gifwes en almän kundskap til / jämwäl i de andeliga saker / som swärfwar i hufwudet / och upfyller det ; men kommer icke til hertat / at det måtte blifwa omwändt. Denne kundskapen kan och skrymtaren äga. Utminstone fants den i hög grad hos Phariseerne, som doch woro et skrymtachtigt slächte. Si / tu kallas en Jude /

Jude / och förläter sig på lagen / och berömmar sig af Gudi / och west hans vilja. Til denne sin kundskap kommer skrymtaren / dels af nyfikenhet / då han winlägger sig at weta sanningen / blot til den ändan / at han måtte wetan. Dels af högskärd / då han söker kundskap / i den afficht / at han sielf måtte bli derigeom känd och ansedd. Men at weta / och at göra det han wet / bryr han sig icke om. Derföre säger och skriften om somlige / at de hafwa et stenk til Gudachtighet / men försäka des kraft. Det är: de leswa intet i utöfning af den kundskap de äga / och den nåden / som de sörgie sig hafwa ; och äro så like the blommor / som hafwa en skön färg / men elak lukt. The diur / som hafwa stora wingar / men kunna doch icke flyga.

En menniska kan ej allenast weta sanningen / utan ock bekänna sig dertil / och til den rätta religion, utöfwa de uerwärtas stycken som höra til Gudstiensten / och dymedelst förwärfwa sig et stenk af Gudlighet / så / at hennes hierta ändå intet blir därinunder ändrat: och då är hon en skrymtare. Hon kan höra Guds ord / och ändå städigt wara en syndare. Hon kan ofta gå til kyrkan och Guds bord / och komma en likadan och ändå

2. Tim. 3:
25.

ändå större syndare derifrån / än hon kom dit.
 2, Cor. 2: Då är henne ordet en dödslycke til döden.
 16. Hörer detta i af Jacobs huus / i som
 Es. 48: 1. nämnens af Israëls namn / och af Juda
 watn slotne ären. I som swärjen wid
 HErrans namn / och ihogkommen Isra-
 ëls Gud / som kallas HErrn Zebaoth,
 doch icke i sanningene och rättfärdighetene.
 En liflig affbild af skrymtare. The swäria wid
 HErrans namn / och ihogkomma Israëls
 Gud / där ser man deras bekännelse. Doch ic-
 ke i sanningene och rättfärdighetene. Här
 finner man deras skrymteri. Til denne sin be-
 kännelse kommer skrymtaren blott af en wana /
 och för modets skull. Mången brukar i wår
 tid denne eller en annan klådebonad / intet darsö-
 re / at den wore warmare än andre klåder / el-
 ler elies hade någon förmån framför andre plagg /
 utan derföre / at de äro dårar i modot. Det
 är så brukeligt. Afwenså bekänner sig och
 skrymtaren til den rätta Gudstjensten / intet så /
 som skulle icke en annan religion hwem som hållt /
 eller och ingen religion, giora honom lika myc-
 ket; intet derföre / at nådemedlen opwärma hans
 hierta; eller som funne han någon synnerlig för-
 män

mån i Herrans vägar; utan blott dårföre / at han följer wanan och hopen åt / och aldenstund han har dåraf utwårtes förmån: dårigenom blir han af de Christne ansedd och hedrad för en Christen. Dårigenom har han credit och medel at lesrwa bland de Christne. Dårigenom kalas han ock af de Christne salig efter döden.

Jämte denne sin bekännelse kan en skrymtare äga stora och hårliga gåfwor. En sådan nådelös bekännare som skrymtaren är / kan ofta hafwa större naturliga gåfwor än en nådefull uprichtig Christen. Han kan i bediande / predikande / wårck / öfwerträffa den / som öfwergår honom i helighet och uprichtighet. Ty äfwen de gåfwor äro af Gud gifne / at medelst dem tiena och uppbygga andra. Kan alltså skrymtaren til någon del opbygga andra genom sina gåfwor / men oppbygger sig icke sielf. Han kan äfwen så tiäna och nytta andra / men är och blir sielf onyttig.

Sina synder kan en skrymtare erkänna / ångra / bekänna och motsträfw. Han kan lära känna sina synder af naturen / och sit naturliga samwete / som af ordet är mera underrättat / det han dock efter yttersta förmåga dämpar och döfwar. Han kan ock förja öfwer desse sine begånne och erkände synder / men förjer icke så mycket öfwer sielfwa synden / som mera öfwer det straff som

ordning gifswor

*öfwer sin natur
och ångra.*

som synden förer med sig. Och en sådan sorg
 öfwer synderna har rum och fins i sielfwa helwe-
 tet. Ther skal wara gråt och tånadagnis.
 Matth. 8: 12. Skrymtaren kan och bekänna sina synder
 för Gud och menniskior. Det gjorde Judas:
 Matth. 27: 4. Jag har illa gjort / at jag har förrådt
 menlöft blod. Skrymtaren bekänner sina syn-
 der blott af en wana / utan samwetets drift / och
 utan at känna syndens hårda i själen. Ofta be-
 känner han sina små synder / och förtiger de sto-
 ra. Sällan kommer han och til bekännelse förr /
 än han är i yttersta nöden / och jernwål då är
 hans bekännelse utan uprät at öfvergifwa synden.
 Men hwad säger jag? Skrymtaren kan och öf-
 wergifwa sina synder och sin onda wäg / och
 efter meniskligt ondöme / bli en någ menniskia.
 Act. 8: 12. 13. När Simon trulskaren hörde predikas om
 Guds rike / affod han från sin truldom /
 trodde med / och när han döpt war / hölt
 han sig til Philippum. Men / o ett onyttigt
 syndernas öfvergifta ande / som finnes hos skrym-
 taren. Han öfvergifwer en synd ofta / på det
 han desto fastare måtte kunna hålla sig wid en
 annan. Ofta lämnar han de uppenbara synder /
 men håller sig wid de hemliga. Ja / han kan
 öfvergifwa alla utwärtas synder / men härskar-
 de

De syndaroten är ändå qwar / fruchtiam nog i hans hierta / fast än fruchten icke så wisar sig utwärt: hans lefwerne. Fast än skrymtaren skulle öfwerqifwa synda-lefwerne / så behåller han doch kärleken til synden qwar / syndakärleken. Och at så älska synden / är långt wärre än at synda; så wida en menniska kan synda af swaghet i nåden; men at älska synden / röjer et i grund fördärfwat hierta. Skrymtaren kan wäl äga en förekommande nåd / som håller honom tillbaka från synden. Men Guds förnyande nåd / som ändrar naturen / har han icke. En skrymtare kan ock hata synden. Men det gör han mera för den skammens och utesans skul / som synden förer med sig för menniskom / än för des ondskas skul in för Gud. Mera hatar han synden hos andra än hos sig sielf. Så hatar han skrymteri och falskhet hos andra / men icke hos sig sielf. Han kan ock hata en synd som strider mot en annan / den han älskar. Hårskar girigheten i hans hierta / så hatar han högfärd och pracht. Sitter högfärden på thronen / så blir girigheten hatad. Mötande wedervärdigheter och straff / som synden efter Guds alwisas ordning i naturen altid förer med sig / samwetet / långtan efter saligheten / kan giora / at skrymtaren fattar upsåt at slå emot sina synder. Han kan finna hos sig en

E

kamp

kamp emot synden / som doch är naturlig / emellan hans öfvertygade samwete / som wet hwad godt och ondt är / sträckes af fruchtan för fördömmelsen / och därför strider emot synden ; och emellan hans wilja och begärsher / som hålla med synden. Denne kamp uppår sig ibland hos skrymtaren. Men måstendels har han at beröma sig af ro och frid i sit samwete. Det är den friden / som fins i den fördärwade naturens os-

Job. 3: 17. pännyfödde tillstånd. Det är dödsens frid. Uti grafwen måste the ogudachtige låta af sit öfvertwåld. Ther hwilas doch the / som mycket omak hast hafwa. Så har ock skrymtaren / som i synder är död och begrafwen / och i det sanna goda aldrig rör sig / frid / genom sit samwetes känslöshet. Denne skrymtarens

Luc. 11: 2. frid är en satans frid uti synder. Så en stark betwäpnad bevarar sit huus ; så blifwer the i frid som han äger.

Guds Ord. Doch är ej denne skrymtarens syndasömn så hård / at icke Guds kraftiga ord / som kan så försträcka den stälteste och förmåtnaste menniskan / at han darrar och båkwar / skulle ibland röra hans hierta ; at han icke ibland skulle hafwa lust i Guds ord / och längta efter hans nåd. Men som

som han tycker om Guds ord mera för predi-
 kantens wåltalighets/ än för ordets sannings och
 krafts skul/ så begärar han nåd/ icke för nådens
 skul/ utan för himmelrikets skul/ det han gär-
 na wille bli ägare af. All hans åtra och al-
 la hans rörelser äro utan et wederbörligt anwän-
 dande af de nödige och nyttige nådemedlen/ och
 ske i otid/ som hos the säwiske Jungfrurna.
 Så äro de och flychtige och obeständige/ som
 morgon daggen den strax förgår/ eller som Ionæ *Jon. 4:10.*
 Kurvis/ then i ene natt wardt/ och i
 ene natt förgicks.

Strömtaren kan och wisa sin Guds-
 dienst därutinnan / at han mycket öfwar
 sig i bönen. Men antingen drifwer naturen ho-
 nom dertil/ så wida bönen är et stycke af den
 naturliga Gudstiensten. Eller brukar han och
 bönen och anwänder den til at dermed skyla sina
 synder / som de andächtige Pharileerne gjorde: *Matt. 23:*
 We eder skriftlärde och Phariseer i ström-
 tare / som upåten enefiors hus / förebrä-
 rande långa böner / fördenskul skolen i
 få des hårdare fördömmelse. Strömtaren
 ber och åskar likafukt synden. Han ber wäl
 ibland emot huden. Men han tycks liksom
 fructa sig dershöre / at Gud måtte rycka honom
 därut-

dåratur. Derföre ber han ock måst om tinneligt
 godt / men sällan om andeligit. Ofta hörer
 Ps. 4: 7. man honom fråga: Ho wil oss wisa hwad
 godt är? Men sällan ber han: Oplyst HEr-
 re öfwer oss tins ansichtes lins. I syn-
 nerhet kan skrymtaren vara ganska slitig i bö-
 nen / när någon utwärtens nöd är förhanden.
 Han kan då vara så samwetsgran / at han in-
 tet annat gior än ber; men dårunder är han doch
 så samwetslös / at han intet har något hierta wid
 sin bön. Det kan ock hända / at denne skrym-
 tares bön blifwer af Gud bönhörd. In som
 Gud ibland tiger i sine barmherrighet / så swarar
 han ibland i sine rättsfärdighet. Som han ibland
 afflår bönen i nåde / så medgifwer han
 den understundom i sin dom. Skrymtaren
 kan ock under desse sina böner ofta bli håstigt rörd.
 Men / dels af sin egen nöd. Dels ock dårigenom /
 at goda tanckar flyga igenom hans hufwud /
 at goda ord flyta på hans tunga / och at nå-
 gon god rörelse yppar sig i hans hierta / som doch
 Ebr. 12: 17. strax slocknar och förqwäfwes. Så sökte Elau
 wålsignelken igen ifrigt och med tårar.

Wi Guds bods åtlhdande kan en skrymtare ef-
 ter mennisklig dom gå mycket högt. Men i Guds
 ögon är hans lydna delad och styckad / så wida han
 åtlhder et Guds bod / och intet et annat / och en
 sådan

sådan lydna skattas af Gud för aldeles onyttig.
 En then / som intet åtklyder alla Guds bod / han
 åtklyder icke et af dem ; äfwen som den aldeles
 intet älskar Gud / som icke älskar honom öfwer
 all ting. Om någor håller hela lagen / och *Jac. 2: 10.*
 syndar på et / han är saker til alt. En-
 skönt skrymtaren åtklyder Guds bod / så blir han
 doch under sin gamla fördärfwade naturs wälde /
 och då är all hans lydna intet annat / än en hop
 glänhande synder. Han lyder wäl lagen / men
 intet af kärlek til lagstiftaren / hwilken kärlek lik-
 wäl är källan til den rätta lydnan. Så har
 han ock måstendels förwände och på sig sielf stälte
 affichter wid sin lydna.

En skrymtare kan gå så högt i sin Gudstienst / *Tro of hopp.*
 at han ännu äger tro och hopp til saligheten.
 Tro kan han äga ; men Simon trulkarslens tro /
 som trodde / och hans hierta war doch fullt med *Act. 8: 13.*
 bitter galla och bebundit i tvånghet. Tro *23.*
 til en tid ; tro i förståndet / men intet i wiljan ;
 tro utan erfarenhet ; tro utan et förkrostat hierta
 och hiertats ändring ; tro / som intet frambrin-
 gar et nyt creatur i själen. En almän tro kan
 han äga / at tro det / at Guds ord är sant ;
 men en saliggjörande tro / som tillämpar sig JE-
 sumi och hans förtienst / den äger han icke. Men
 fast

fast skrymtaren är så en menniska utan nåde och rät tro / så är han dock dårjämte en man af et stort hopp om saligheten. Han håppas på Guds barmhertighet / utan at se uppå och skicka sig efter salighetens ordning. Han hoppas utan at rena sit hierta. Hans hoppas himmelen / och gör dock helvetes gärningar. Han har ögonen i himmelen / men hiertat på jorden. Han hoppas på Gud / deu han icke utwalde til sit hertas tröst och sin deel ; den han icke älskar som sit högsta goda.

Uth och ifrån

Wid alla desse plichters utöfwande kan en skrymtare andertiden wisa en synnerlig ifwer och nit i sin Gudstienst. Jehu war rät nitist i sin skrymtachtiga Gudstienst; kom med mig / sade han / och se min nit om HErran. Men ingen skrymtares ifwer är rättskaffens. Såsom man finner ibland en sanfärdig himmelsk eld på HErrans altare / så finner man der ofta nog främmande eld. Nadab och Abihu boro en sådan främmande eld fram för HErran. Ibland är skrymtarens ifwer blind / utan kundskap / så at han har nit om HErran / doch icke wisliga. Denne ifwer är hos skrymtaren / som diesel wilen hos den befängde / hwilken föll ofta i elden / och ofta i wagnet. I somliga saker är

2. Kon. 1. b.
10: 15.

3. Mos. 10: 1.

Rom. 10: 2.

Matth. 17: 15.

är skrymtaren eldhet / i andra tystall; i somlige nyttiff / i andra kallfynnig. Derjämte är han måstendels så förwänd / at han är ifrig i ringa saker / men kallsinnig i sadane / som skulle fordra hans ifwer. En ceremonie ligger honom ofta fastare i huswudet / än huswudwäsendet af Gudstiensten. Mera bryr han sig om en helig klädebonad / än et heligt lefwerne. Hans nyttälstan är större för knäböjandet wid Jesu namn / än för Jesu sanna efterföljelse. Ifrigare är han om släktingningen / än om själens salighet efter deden. Hans ifwer i Gudstiensten är rätt så otidig / och går ut på åsven så orimliga och onyttiga ting / som Phariseernas, hvilka gjorde tjond af mynto / dill och kummin / men låto bestå det som swårast är i lagen / nemligen domen / barmhertigheten och tron. Dese wille intet äta med otwagne händer / men lefde doch i hemliga synder. Dryckokaren twädde de ofta / men hiertat sällan eller aldrig. Så är ock hwarje skrymtares ifwer och nyt förnemligast stald på det som utwärtas är. När deras egen fördel heror derunder / då kan deras nyttälstan brinna i luss låga. Så är Herodes rätt nyttiff i wårt ewangelio, tatet at ophielpa Christi rike / utan at förwara sit egit. Elies utbrister deras ifwer måstendels

Mattb. 23:

23.

Dels öfwer andra menniskior. De äro hisige öfwer andra menniskiors synder / men se intet de samma hos sig sielf. De se grandet i sin broders öga / men intet biellan i sit eget. Och detta är en sak / hwari den ellies finaste skrymtaren ofta röjer sig.

Uträttens plikter. På thet wi måtte fatta det som sagt är och än kunde säjas om skrymtarens Guds-tienst / i et knippe: så kan en skrymtare göra alla Christendomens utwärtas plikter i skrymtari / dem en uprichtig Christen gör i uprichtighet. Ja / han kan / i utwärtas mätto och för menniskior / ofta göra mer än en uprichtig Christen / som har den egenkapen / at han med Mo-le skoler sit skinandende ansichte. Gier icke en Co-met långt större sken ifrån sig / än någon råt stier-na? När Elias fastar och beder / så riswa ju Baals präster sin kropp til blods? Men alt detta är doch fåfångt / och en stuggelse för Gud. Ty ånskönt skrymtarena hastwa en rökelse af många ceremonier, ord och böner / så få de doch til swar: Jag kan icke lida edert rökoffer uti edre församlingar. Jag orkar icke se edert feta tackoffer. Ty dem felas bortfärdighetens mirram, och beständighetens gull / som finnes endast wid en uprichtig Christens Guds-tienst / hwilken

at betrakta de wisas upförande i wårt ewangelio gifwer oss en hårlig anledning.

Part 2.

Deffe wise män ifrån Österlanden funno ingen rät själens ro och förnöjelse i hela naturen / den de bejet och betrachtat; i himmelen och stjernorne / dem de tagit wara uppå; i alla de höcker dem de läst. Derföre söka de nu naturens Herre och lifsens bok / och det gifra de med största ifwer och uprichtighet; som stönjes: dels af deras starka tro / medan de intet låto af några mötande swårigheter / eller förkommande ringa omständigheter irra sig; dels af deras stora glädie den de berogade då de sågo stjernan och funno Jesum; dels af deras tuktliga lydna och hörsamhet. De falla neder / de tilbedia Jesum / de bestäncka honom och med gull / röfelse och mirham / som sin Konung / öfwerste präst och Prophete

Hwad deffe wise män hafwa här läfwat sin Trälstare / det ärom wi skyldige och welom wi hålla. Lätom oss inbilla oss / at deffe förstödde ihland hedningarne hafwa här i allas wårt namn och för oss alla huldigat Jesum / och lika som i wår själs stad swurit at wara honom trogne. Lät oss dertöre tilse / hwari en sann och oprichtig Guds och Jesu dienst består.

En oprichtig Christen förnummar wäl intet den utwärtas Gudstienst. Bort thet! utan twärt =

D

mot

mor winlägger han sig / at åfwen utwärtas wan-
 dra försichreliga / upbyggeliga och Gudeliga Wien
 han är intet annorlunda bestaffad när folk seer
 honom / än han är i miugg; intet annars i ord
 och åthäfwor än i hiertat; utan altid / allestädes
 och alt igenom är han den samme / och önskar
 intet högre / än at Gud måtte hålla honom wid
 det ena / at han hans namn altid fruchta må!
 Hans förnämsta omsorg är altså ständ på den in-
 wärtas Gudsstiensten / at han måtte kunna tie-
 na sin Gud af uprichtig siäl och alt hierta; til
 hwilken ånda han skickar sig efter alt Guds råd
 om hans salighet. Uprichtigthet wijar han ock
 sedan i alla de stycker / som höra til Gudsstiensten.
 Är han i kyrckian / så söker han där icke bli on-
 sedd af menniskior / utan ställer sig sielf Gudi för
 et offer / som är lefwande / heligt och behageli-
 git. Lyster han ögonen til himmelen / så följer
 hiertat med dit op. Suckar han / så går det af
 hiertats innersta grund Böjer han sin knå / så
 böjer han sit hierta med / och lägger det i öd-
 miukhet til Jesu fötter. Hörer han ordet / så
 gör icke skallet och liudet i öronen för honom til-
 fyllest. Ach nei / han wil känna kraft och rörelse
 deraf i hiertat. En uprichtig Christens kundskap
 om Gud och Christo är en saliggjörande kundskap /
 som fattar i sig förståndets bifall och wiljans ef-
 terlef-

terlefvrenhet. Han wet huru han skal dyrcka sin Gud / och dyrckar honom derefter som han det wet. Thet är et godt förstånd / then ther *Ps. 111: 10;* efter går. Han bekänner sig ock til Christum af trogit hjertra / beständigt och oprichtig / i lust och nöd / strider för honom och lider för hans skul. En oprichtig Christen ser sin gamla naturens wederskyggelighet / och i hwad beklageligt tilstånd han har råkat genom synden / derfore wet han ock råt wörda Christi nåd / som förändrar och förnyar honom. Han önskar sig icke allenast nåden / utan han sträfwar ock derefter / och förenar arbete med sin längtan. Han lägger handen därwid beständigt / så at han intet tröttnar eller affstår / innan han fät det han anhaltit om. All hans åtra och alla hans böner gå af sin fattigdoms, och Guds oändliga rikdoms erkänsla / af et oprichtig / barnsligit / til Gud oplyst hjertra. De äro inrättade efter Guds wilja / stälte / icke så mycket på tinnmeligit som mera på andeligit godt / och hafwa tro och förtröstan med sig. Denne en oprichtig Christens tro kastar hans själ aldeles i JEsu händer. Den är hela själens wärck. Förstånd / wilja / rörelser / begärelser / gå alla derpå ut / at själen måtte bli med denne sin förlofsare förenad. Denne tron

och nytt lif. Då denne tron omfattar Guds löf-
 ten och tillagnat sig dem / afbidar hoppet hos en
 uprichtig Christen löftets fulbordn. Tron gif-
 wer rätten til bestigning / hoppet afvaktar vär-
 feliga besittandet. Bägge opväckas och under-
 hållas de af hopen Guds. Genom andans kraf-
 tige värckan har en uprichtig Christen en ande-
 lig öfvertygelse om syndens ondsk / derföre af-
 säjer han sig all gemenskap med dem / och hatar
 them så små som stora. Emedan Guds Maje-
 stät warder genom dem ohelgat. Emedan Anden
 med dem bedröfwat och dämpes. Emedan
 de äro en lagens öfverträdelse / den dock Gud
 genom Christi blod och död har bekräftat och för-
 seglat. Derföre strider och kämpar han ock al-
 tid genom andans bistånd / emot synden / och har
 med then aldrig frid. Men med Gud har han
 frid. Hvilken frid han känner genom synda skul-
 dens borttagande förmedelst den rättfärdiggöran-
 de nåden / genom den förnyande nådens värckan
 i själa / genom hiertats stärckande under kampen
 emot synden. Denne friden värckas af Jesu i
 själa / och är en frucht af hans blod och des be-
 ständelste. När människian är förändrad och hier-
 tat på nytt födt / då är där först en rätt grund /
 hvaruppå nya lydnan kan upbyggd warda / etc

2. Tim. 1:

5.

rens

rent hjerter / ett godt samwet och en o-
 ffrömtat tro. Då går allt til det rätta änd-
 målet / Guds ähra och hans namns förhårligan-
 de. Då blir lydnan allmän / sträckande sig til
 alla Guds bod. Då blir den ock beständig. Jag *Pf. 119: 120*
 böjer mit hjerter / til at giöra efter dina
 rättor altid och etwinnerliga ; Kan hwar up-
 richtig Christen säja med David. Låt så wara/
 at hans hand ofta är swag / så tienar han doch
 Gud utaf hjerter med wälwiljoget. Låt *Eph. 6: 6*
 deremot ock så wara / at offrömtatens hand ofta
 är arbetsam. En rätt Christens hjerter / som röder
 handen / är oprichtige. Gud ser förnemligast til
 hjerter.

Korteligen : en oprichtig Christen följer i alt sit
 gäremål Guds ords ledestierna. Han har luss i
 själen / icke allenast i förståndet / utan ock i wil-
 jan ; tron i själen ; then helige ande i själen : G-
 sum i själen. I honom ser han med tronens ögon
 den enda Sonens härlighet af Fadren / full med
 någ och sanning. Han tibeder honom i ödmuik-
 het ; honom / i hwars namn sig böja all knä the-
 ras som i himmelen på jorden och under jorden
 äro. Han öpnar ock för honom sina skatter, icke
 allenast de utwärtres / ty de äro tilförene Guds / u-
 tan sit hjerter innersta skatter. Han skäncker
 honom

honom tronens gull / bödens röt. se / talamods
 och borsfärdighets murham. Ja hel och hållen /
 hwad han är och förmår / öfvergifwer han sig
 sin Gud / förblifwer ständigt hos honom / och
 1 Chr. 6. säger med David: Jag wet min Gud / at
 29. 17. tu pröfwar hiertat / och uprichtighet eller
 enfällighet är dig täck / therefore hafwer
 jag alt ihetta utaf enfälligo hierta frivil-
 leligen afswit. Saledes är wår betrachtelse genom
 Guds nåd til ånda / hwari wi jämfært en skrym-
 tares bedrägeliga Gudsdyrkan / med en uprich-
 tig Christens uprichtiga Gudstienst.

Det kunde synas onödigt / at / i ihinnerhet i
 wår tid / mycket tala om falskhet och skrymteri/
 medan de falske och skrymtarne intet torde wara
 rät många. Och huru många menar man wäl
 at de äro? en enda Men hela werlden. At
 så tala gifwer mig Syrachs fråga anledning:
 Syr. 37:3. Ach! hwadan kommer doch det onda at
 all werlden så full med falskhet ör? Och
 sannerligen / ser man på werldenes wäsende / så
 löser där idel falskhet och skrymteri. Davids häf-
 2s. 10: 6. ordning war fordom denne: Mina ögon se ef-
 ter the trogna i landena / at the bo när
 mig / och hafwer gierna fromma tienare.
 falska

Recompensatio.

Applicatio.

Salika menniskior håller jag icke i mitt hus. Rånare triffas icke när mig. Swårt om och förvändt är det hos werlden Synder och laster äro des handtwärck. Men de måste fint utöfwas. Den som icke är en skrymtare/ han kommer der icke fort. Den trogne och oprichtige Israeliten Nathanael, uti hwilken innet swet är/ för= *Job. 1: 47.*
 följer werlden. Men Haman och Achitophel äro tienare för henne/ dem älskar och besfordrar hon. Fordom wardt fienden känd wid sit tal. Men ju wärre och förgiftigare fienden är i wår tid/ des sötare och skrymtachtigare äro orden. Sorg/ huus och gator / ja sielfwa den almet i de Gudens boningar äro skådeplatzer til sådana styggelser. Man måste med förundran se / huru de argaste fienderna ofta bäcka och krumma sig för hwarannan / huru wänligt de hålla på hwarannan. Hörsamma tienare är det första ordet. Hans tienare är tacksjjelsen. Der wanckas samntag och omarmande / som skulle David och Jonathan mötas. Men ser man noga åt/ så är där knapt Salomo och Adonia knapt ioab och Abner. Hwarje mun rosar sig wäl af ärlighet och uprichtighet/ men gierningarne äro witten til falskhet och skrymteri. Död och hierta stamma aldrig öfwerens/ utan äro orden alltid hiertats bedrägelige tolt. Denne owanan är worden til en wana.

Ordspr. 6.
26: 24.

Så at en uprichtig Christen / som menar af
 hjertat / måste ofta afhålla sig från wånliga ord/
 på det han icke måtte bli ansedd för skrymtach-
 tig. Han måste sucka med David: **Gud fräls**
Ps. 43: 1. mig från de falska och onda menniskior. Han
Ps. 26. 4. wille hellre dö / än wara i umgängelse med the
 falska. Hwarest han dageligen måste sucka öfwer
Ps. 10: 7. munnar fulla med falskhet och bedrageri.
Drds. 6. Öfwer klaffarens sorgstiga mun och onda
20: 22. 23 hjerta. Öfwer farlighet ibland falska bröder.
2. Cor. 11:
26. Men det ginge ändå an / om werlden wore der-
 med nögd / at hon så skrymtar i sit eget stöte.
 Hon understår sig ock / så mycket hon förmår /
 at bedraga Gud / och skrymta in för hans heli-
 ga ansichte. Denne tidens och werldens Christ-
 ne de gå til tyckian / höra Guds ord / bedia /
 gå til skrift och Guds bord sine wisa tider / och
 wilja intet bli ansedde för ochristelige / när de kun-
 na så complimentera med sin Gud. Men hjer-
 tat blir oförändrat: De förbli i sin synda wana.
 De låfwa wäl altid / at bli fromme och bättra
 sig / men äro doch aldrig med alswar sorgfällige
 derom / at efterkomma detta löfuet. Om de i-
 bland ändra något i utwärtens mätte / inbilla de
 sig / at de redan äro så fromme som man nän-

sin kan fordra. Då angår ingen förmaning dem mera. Då lefwa de aldeles sorglöse. De äro alltså Guds tienare utan Gud; Guds barn utan barnlig lydna och kärlek; fromme utan bättring; trogne utan tro; Christne med et ochristeligt hierta; Christne utan Christendom/ Christne utan Christi efterföljelse / utan hans sinne och anda. Men för hwem skrymta desse dårar? Skrymta de för Gud? Honom kunna de icke bedraga. Han är allwetande/ och ser til hiertat Hans ögon skåda icke allenast i de hemligste vråår/ utan ock i wår själs innersta diup. Eller skrymta de för sig selswa? Då äro de ock dårar/ ty ingen bedrager sig sielf. De winlägga sig då endast at bedraga de trognas församling/ och de uprichtige/ som doch äro ganska få. Deras ljekar/ skrymtarne/ de tro dem ändå intet. De känna dem wäl/ och weta/ huru det är beskaffat med dem selswe. Och hwad ända tar änteligen deras skrymteri? Wälsignelsens mun har ropat we öfwer dem / och sagt / at deras lön är Gråt. *Matt. 23:*
 För dem är ingen tröst mer öfrig. The skrymtares hopp warder förtappat. The hafswä *Matth. 24:*
 än mindre hopp / än et skepp som swärfwar i starkaste stormen bland hafswägorne; ty det kan ändå en gång förmoda sig hamn och lugn. *Job 8: 13:*
 Men *Job 6: 13:*
 ingen *16:*

ingen skrymtare kommer in för Gud.
 Intet i en rättskaffens bättring / så at han skulle
 straffa sina wägar för honom. Intet i
 v. 15.
 Eph. 3: 12. rättsfärdiggjörelsen / ty dristighet och tilgång
 med all förtroöstning genom tron på ho-
 nom / hörer allena de uprichtige Christne til.
 Intet at skåda Guds ansichte i den himmelska
 17. 1: 5. glädien. Skrymtarena blifwa icke i domenom
 eller syndarena i de rättsfärdigas försam-
 Ezech. 33: ling. The sitta wäl i församlingen för
 31. Gud såsom hans folk; the komma och i
 Job. 20: 5. bland i timmelig lycksalighets hamm / men lå
 6. står doch icke the ogudachtigas berömmelse
 länge / och skrymtarens glädje warar et
 ögnablet. Om hans högd än rakte up
 i himmelen / och hans hustru komme in
 til skyn: lå måste han doch på sidstone
 förås såsom träck / så at the som se up-
 på honom / skola säja: hwar är han?

Det är altså intet lika mycket / aringen man
 är rätt Christen eller skrymtare i sin Gudstienst /
 utan saligheten och wär själs wälfärd hänger
 däruppå. Lätom oss derföre / dyraste / på det
 nogaste

nogaste pröfwa och sielfwa. Om wi hafwom en rätt och tillräckelig kundskap om Guds wilja; om wi bekännom och til then rätta Gudstiensten; om wi flitigt insinnom och til Guds ords hörande och salighetens medel; om wårt hjerta blir af Guds ord ofta öfwertygat och rört; om wi finnom hos och någon längtan efter nåden och saligheten / och någon flit uti bönen; om wi hållom oss sielfwa och blifwom af andre hâlne för trogne; om wi föröm en ärbar wandel: så mågomi wi ändå intet dersöre strax tro / at wi ärom stadde i den rätta Gudstiensten och Christendomen. Det gör ännu icke tillfyllest. Många tusende menniskior quida nu som bäst i det diupaste helwetet / som hafwa giordt det och ännu länge mera. Men däremot / om wi märckom andans / tronens och nådenes rörelser i wår själ / som wårkar hos oss en oprichtig och reen kärlek til Gud / lust til bönen och Guds ords hörande / hjerteligit medlidande med nästan / fasa för synden / jämnwål för insmygande fel och twagheter / wämjelse och misfånje: öfwer werldenes barns wäsende och des säfånga / längtan efter himmelen / ic. Dese äro goda tecken / at Gudstiensten är oprichtig. Då insinner sig ock ofeelbart Andans witness börd i wår själ / som witness med wår an Rom. 8:16.
de/

36 Attst. em. en Sk. och opr. Chr. Gudstienst.

de / at wi ärom Guds barn och hans
 råttä tienare. Då är först Gud vår Fader. Då
 är först Jesus vår broder / den H. Ande vårt
 bistånd / englarne våre ledsagare / himmelen
 vårt art och fädernesland. Dit förer oss Gud
 då genom en annan väg. Hwarest wi för
 den oförmodeliga härlighetens skull skolom wara
 såsom drömmande / men så doch se vår Gud
 såsom han är. Amen.

